

Súd: Okresný súd Trnava  
Spisová značka: 17P/16/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120202279  
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Máčajová  
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120202279.4

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Johanou Máčajovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti L.: L. L., Z..XX.XX.XXXX, T.Z. L., Z.. XX.XX.XXXX, A. L., Z.. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľa, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka - E. L., Z.. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. U. X, K., t.č. ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, a otec - P.H. L., Z.. XX.XX.XXXX, trvale bytom K., t.č. ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, o návrhu starého otca - P.H. L., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. K., K..Č.. U. XX, K., na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča, takto

### rozhodol:

I. Súd zveruje maloleté deti L.: L. L., Z..XX.XX.XXXX, T.Z. L., Z.. XX.XX.XXXX, A. L., Z.. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa: P. L., Z.. XX.XX.XXXX, K..Č.. B. U. XX, K., odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

II. Navrhovateľ je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o zverené maloleté deti v rozsahu ako patrí rodičom, je oprávnený zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach, je povinný raz ročne do 31.12. bežného roka podať správu o nakladaní s majetkom maloletých detí. Po zániku náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté deti je povinný najneskôr do 2 mesiacov predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletých detí.

III. Otec je povinný prispievať na výživu na maloleté deti L., T. T. A. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené dieťa, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

IV. Matka je povinná prispievať na výživu na maloleté deti L., T. T. A. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené dieťa, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Dňa 04.03.2020 bol súdu doručený návrh navrhovateľa a zároveň starého otca maloletých detí na zverenie maloletých detí: L. L., Z..XX.XX.XXXX, T. L., Z.. XX.XX.XXXX, A. L., Z.. XX.XX.XXXX do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Zároveň žiada rozhodnúť, že matka je povinná prispievať na výživu maloletých detí sumou po 30% zo sumy životného minima na každé dieťa mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet príslušného úradu práce, soc. vecí a rodiny, rovnako otec je povinný, prispievať na výživu maloletých detí sumou po 30% zo sumy životného minima na každé dieťa, mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet príslušného úradu práce, soc. vecí a rodiny. Zároveň bol navrhovateľom

podaný aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v znení výroku totožného ako v konaní vo veci samej.

2. Návrh bol odôvodnený tým, že matka maloletých detí sa od 24.02.2020 nachádza v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, kam bola vzatá jednotkou PPÚ z dôvodu krádeže, zatiaľ jej nebol vymeraný trest, je v štádiu vyšetrovania. Otec maloletých detí sa nachádza od roku 2017 v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov z dôvodu krádeže, trest má vymeraný až do roku 2023. Po tom, čo matku vzali do väzby, navrhovateľ - starý otec maloletých detí z otcovej strany spolu s partnerkou, ktorá je zároveň starou matkou maloletých detí zo strany matky B. B., Z. XX.XX.XXXX, prevzali ihneď deti do svojej starostlivosti. Maloletý L. navštevuje 9. ročník na I. U., maloletý T. navštevuje 6. ročník na rovnakej škole a maloletý A. navštevuje 2. ročník na I. V.. Od 02.03.2020 maloletý A. nenavštevuje školu, nakoľko starí rodičia nie sú oprávnení mu školu zmeniť na základnú školu v Trnave na U., ktorú navštevoval aj minulý rok. Navrhovateľ s partnerkou býva v trojizbovom byte, ktorý majú v podnájme, za podnájom platia 450,- Eur. Byt zariadený, nakoľko do tohto bytu sa mala nasťahovať matka s deťmi, aby bola pri nich. Deti majú v domácnosti svoje vlastné lôžka, majú vytvorený dostatočný priestor na učenie aj oddych. Celkovo je byt prerobený, vymalovaný, čistý. Z V., kde deti dovtedy s matkou bývali, im už preniesli ich osobné veci, nábytok ešte dosťahujú. Deti ich rešpektujú, nemajú s nimi žiadne výchovné problémy, matka s nimi mala kamarátsky vzťah, ju príliš nerešpektovali. Navrhovateľ je na čiastočnom invalidnom dôchodku, ktorý je vo výške 150,- Eur, chodí si s bratom privyrábať, zarobí si asi 200,- Eur týždenne. Jeho partnerka je zamestnaná v motorestre vo V., kde má mesačný príjem vo výške cca 900,- Eur. Obaja sú zdraví, plne spôsobilí prevziať starostlivosť o deti, ktoré sa ocitli takto bez starostlivosti svojich rodičov. Keďže deti sa ocitli bez rodičov a už teraz vznikli problémy ohľadom školy, a môžu vzniknúť problémy ohľadom lekárov, navrhovateľ žiada, aby mu boli deti čím skôr zverené, aby predišli takýmto komplikáciám, nechce, aby deti boli zverené do starostlivosti ústavu kvôli zlyhaniu ich rodičov.

3. Uznesením okresného súdu Trnava č.k. 17P/16/2020 - 8 zo dňa 19.03.2020 súd na návrh navrhovateľa nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sa maloleté deti L.: L. L., Z. XX.XX.XXXX, T. L., Z. XX.XX.XXXX, A. L., Z. XX.XX.XXXX dočasne zverili do starostlivosti navrhovateľa - starého otca - P.H. L., Z. XX.XX.XXXX, K.Č. B. U. XX, K.. Matke aj otcovi maloletých detí bola uložená povinnosť platiť na maloleté deti L., T. T. A. výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne na každé dieťa vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, a to na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Platnosť neodkladného opatrenia bola stanovená do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, a to: návrh navrhovateľa, lustrácie účastníkov konania v Sociálnej poisťovni a potvrdenie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.05.2020, správu ÚPSVaR TT zo dňa 12.03.2020, 17.06.2020, potvrdenie ÚVTOS Leopoldov o príjme otca, potvrdenia všeobecného lekára navrhovateľa, výpis z registra trestov navrhovateľa, správa psychológa - referát PPS ÚPSVaR TT zo dňa 10.08.2020, správa Centra pre deti a rodinu (ďalej len CDR) Trnava zo dňa 15.08.2020, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

5. Zo správy ÚPSVaR Trnava zo dňa 12.03.2020 (č.l. 6 spisu) vyplýva, že dňa 24.02.2020 im bolo doručené oznámenie ÚPSVaR Piešťany o zatknutí matky maloletých E. L., Z. XX.XX.XXXX. Maloleté deti si do starostlivosti prevzal starý otec P. L., Z. XX.XX.XXXX, B. L. B. X, K.. Dňa 25.02.2020 sa pokúsili prešetriť pomery v domácnosti na uvedenej adrese, v domácnosti sa nik nenachádzal. Obyvateľka bytového domu potvrdila, že maloleté deti do domácnosti chodievajú často za starou matkou, vždy sa správajú veľmi slušne. Následne ich kontaktoval starý otec P. L., L. XX.XX.XXXX sa dostavil na pohovor spolu s maloletým A.. Vyjadril sa, že o deti sa stará s partnerkou a starou matkou detí z matkinej strany B. B., Z. XX.XX.XXXX, zabezpečili si spoločne nové bývanie na adrese U. U. XX, K., ide o trojizbový byt, kde budú mať deti dostatok priestoru. L. a T. navštevujú ZŠ s MŠ U., Trnava a A. matka prehlásila do ZŠ V., ale starý otec má snahu vybaviť aj A. školu v K.. Informáciu potvrdila aj pracovníčka Mestského úradu Trnava, uviedla, že prehlásenie školy bude problematické, nakoľko sú zákonní zástupcovia nedostupní. A.Z. sa vyjadril, že by aj s bratmi chceli zostať u starých rodičov, majú ich radi. Dedkovi a babke pomáha, napríklad vysýpa smeti. Tiež by prijal, ak by mohol chodiť do školy v Trnave, pretože vo V. nemá kamarátov. Z dôvodu prešetrenia pomerov v domácnosti kontaktovali P. L., ktorý ich vzhľadom na krízové opatrenia z dôvodu prevencie pred šírením vírusu COVID-19, požiadal o neskorší termín šetrenia. Domácnosť je podľa jeho vyjadrenia plne vybavená, po zrušení preventívnych opatrení pomery v domácnosti umožní prešetriť. Deti ich ako starých rodičov rešpektujú, v domácnosti

už majú presťahované osobné veci. Podľa názoru F. P., ktorá má deti v evidencii, sa starý otec aj stará matka B. B. dokážu o deti riadne postarať. Starý otec navštívil spolu s A. jej ordináciu, dieťa sa v spoločnosti starého otca správalo pokojne, bol čisto oblečený, nejavil známky zanedbania. Všetky deti majú zabezpečenú riadnu lekársku starostlivosť.

6. Zo správy ÚPSVaR Trnava o prešetrení pomerov zo dňa 17.06.2020 (č.l. 40 spisu) vyplýva, že dňa 19.03.2020 bolo vykonané šetrenie pomerov na adrese U. XX, K.. Jedná sa o trojizbový zariadený prenajatý byt, v ktorom okrem detí L. žije ich starý otec zo strany otca P. L., Z..XX.XX.XXXX, stará matka zo strany matky B. B., Z.. XX.XX.XXXX a synovec J. K., Z.. XX.XX.XXXX. Za nájom rodina platí sumu 550,-eur vrátane energií. Starý otec je na invalidnom dôchodku, ktorý poberá v sume 150,-eur. Stará matka pracuje v ESO V. s čistým mesačným príjmom 900,- eur. Maloletý L.V. a malol. T. majú spoločnú detskú izbu, kde má každý svoje vlastné lôžko, skrine s oblečením, dostatok úložného priestoru. Maloletý A. spáva v obývacej izbe spolu so starými rodičmi na vlastnom lôžku. V domácnosti bola v čase šetrenia hygiena na dobrej úrovni, zásoby potravín boli v dostatočnom množstve. Starý otec sa vyjadril, že ho deti poslúchajú, rešpektujú, nemá s nimi žiadne výchovné problémy. Počas šetrenia bol v domácnosti aj maloletý T., ktorý uviedol, že spolu so súrodencami chcú zostať u starého otca, je im tam dobre, poslúchajú ho. Zástupkyňa riaditeľky ZŠ U. v Trnave uviedla, že starý otec so školou aktuálne spolupracuje, viackrát sa dožadoval prihlásenia A. opäť na ich školu, avšak museli počkať do rozhodnutia o vydaní neodkladného opatrenia. A. do školy nastúpil dňa 18.05.2020. Starý otec deťom aktívne vyžiadala domáce úlohy aj heslá k internetovým aplikáciám školy. Má za to, že presťahovanie sa detí opäť do jeho domácnosti bude prospešné pre deti ako aj ich celkový prospech v škole. Aktuálne si domáce úlohy riadne vypracovávajú. Starý otec prejavuje snahu a záujem sa o svojich vnukov riadne postarať, avšak je potrebná pomoc a podpora rodiny prostredníctvom spolupráce terénnych pracovníkov CDR, ktorí budú rodine nápomocní pri zvládnutí novej situácie, ako aj podpore starého otca efektívne riešiť prípadné výchovné problémy.

7. Zo správy psychológa ÚPSVaR, referát poradensko-psychologických služieb zo dňa 10.08.2020 vyplýva, že bola nadviazaná spolupráca s P. L.. Uskutočnilo sa jedno stretnutie s ním, jedno so všetkými deťmi a jedno so starou mamou detí B. B. z matkinej strany, ktorá má tiež záujem o opateru detí. Hlavným cieľom spolupráce bolo preskúmanie súčasného stavu, genézy a charakteru vzájomných vzťahových väzieb a významu návrhu na osvojenie pre všetkých, ktorých sa proces bezprostredne týka. Deti boli zverené do starostlivosti starému otcovi na základe neodkladného opatrenia po tom, čo ich matku vzali do ÚVTOS, otec je opakovane vo výkone väzby od roku 2017. Matka je zatiaľ vo vyšetrovacej väzbe. Starý otec detí z otcovej strany a stará matka detí z matkinej strany nadviazali dôverný vzťah, už viac ako rok zdieľajú spoločnú domácnosť. Obaja rovnako majú záujem o prevzatie zodpovednosti a starostlivosti o deti, žijú s nimi od februára 2020 v prenajatom trojizbovom byte, kde majú chlapci k dispozícii jednu izbu. V ďalšej izbe býva synovec starej mamy. Stará matka je zamestnaná ako pomocná sila v kuchyni, starý otec sa angažuje v starostlivosti o domácnosť, je dlhodobo invalidný dôchodca, v minulosti bol niekoľkokrát súdne trestaný. Ako významnú udalosť vo svojej osobnej anamnéze, ktorá viedla k zásadnej zmene postoja k životu a k prehodnoteniu priorít, udáva úmrtie manželky a matky. S vnukmi mali intenzívny kontakt od malička obaja starí rodičia. Vzájomné vzťahy s nimi ako aj medzi sebou opisujú obaja ako blízke a harmonické, starostlivosť a výchovu detí ako zvládnutelnú, prípadné problémy zatiaľ považujú za spoločnými silami riešiteľné, významnejšie ťažkosti neuvádzajú. Matka aj otec detí sú podľa sprostredkovaného zdelenia naklonení návrhu na NOS. Obaja starí rodičia považujú za blízke a dobré taktiež vzájomné vzťahy medzi deťmi, čo potvrdzujú svorne tiež samotní bratia. Vyjadrujú pranie zostať u dedka a babky, cítia sa u nich spokojní a ľúbení, ústavnú starostlivosť odmietajú. S rodičmi sú v telefonickom a písomnom kontakte, chystajú sa navštíviť mamu. Chodia do rovnakej základnej školy, dochádzku a povinnosti napriek občasným výkyvom a problémom zvládajú. Z psychologického hľadiska aktuálne nie sú známe významné skutočnosti, ktoré by mohli brániť zvereniu L., T. T. A. do náhradnej osobnej starostlivosti starému otcovi. Spoločne s družkou, starou matkou detí, sú schopní dostatočne kompenzovať potrebnú rodičovskú starostlivosť, majú s deťmi navzájom vytvorené blízke a pevné vzťahy. Návrh je v súlade s práním detí a taktiež s ich najlepším záujmom, aktuálne aj perspektívne významne eliminuje značný traumatogénny dopad súčasnej kritickej životnej situácie v rodine.

8. Zo správy Centra pre deti a rodinu Trnava zo dňa 15.08.2020 vyplýva, že so starým otcom bol vykonaný pohovor v CDR Trnava dňa 13.07.2020, zameraný k oboznámeniu sa s ich rodinnou situáciou, ich aktuálnym prežívaním i problémami. Návšteva v domácnosti bola vykonaná dňa 04.08.2020, bol prítomný starý otec P. L., stará matka B. B. a maloleté deti T. T. A.. Dôvodom návštevy bolo zoznámenie

sa s maloletými deťmi, ich oboznámenie s ohľadom na ich vek, čo je cieľom spolupráce s CDR. Deti boli počas stretnutia uvoľnené, komunikatívne, spontánne sa zapájali do rozhovoru. Rozprávali o svojich koníčkoch, o aktivitách počas prázdnin, veľmi pozitívne sa vyjadrovali na adresu starého otca, je údajne starostlivý, cíti sa u neho dobre. Naopak, starý otec chválil vnukov, že sú poslušní, pomáhajú v domácnosti, rešpektujú starého otca aj starú matku. Počas pohovoru bol cítiť pozitívny vzťah medzi vnukmi a starými rodičmi. Deti sa záverom vyjadrili, že budú radi, ak k nim budeme chodiť, tešia sa na nás. Rodina je spolupracujúca, so starým otcom bol dohodnutý ďalší termín stretnutia v CDR Trnava.

9. Z oznámenia Sociálnej poisťovne zo dňa 21.05.2020 vyplýva, že rodičia maloletých detí nie sú poberateľmi žiadnych dávok sociálneho poistenia.

10. Navrhovateľ je poberateľom invalidného dôchodku, v roku 2019 vo výške 102,20 Eur, aktuálne okolo 140 Eur. Pani B. B., stará matka maloletých pracuje v zmysle uzatvorenej pracovnej zmluvy so spoločnosťou U. K., Q..J..H., Trnava ako pomocná sila v kuchyni za dohodnutú mzdu cca 700 Eur mesačne+ odmeny.

11. Z potvrdenia o príjme otca mal. detí, ktorý sa nachádza v ÚVTOS Leopoldov vyplýva, že jeho čistý príjem za mesiace 11/2019 bol 184,93 Eur, za 12/2019 bol 89,59 Eur, za 1/2020 bol 182,59 Eur, za 2/2020 bol 151,80 Eur, za 3/2020 bol 268,69 Eur, za 4/2020 bol 114,59 Eur, priemer tak predstavuje sumu mesačného príjmu cca 166 Eur.

12. Z potvrdenia všeobecného lekára navrhovateľa zo dňa 19.06.2020 vyplýva, že P. L., Z.. XX.XX.XXXX, je zo zdravotného hľadiska schopný vychovávať 3 deti. Rovnako z potvrdenia všeobecného lekára starej matky maloletých detí zo dňa 19.06.2020 vyplýva, že p. B. B., Z.. XX.XX.XXXX, je zo zdravotného hľadiska schopná vychovávať 3 deti.

13. Z Registra trestov Generálnej prokuratúry SR vyplýva, že navrhovateľ má viaceré záznamy v registri, avšak ide o majetkovú trestnú činnosť. Posledný trest bol vykonaný 03.02.2019.

14. Podaním doručeným súdu dňa 02.06.2020 sa k návrhu vyjadrila matka maloletých detí E. L., t.č. vo výkone trestu v Leopoldove, ktorá so zverením jej detí do náhradnej osobnej starostlivosti starému otcovi vyslovila súhlas. Pojednávaní sa nezúčastnila, súhlasila s pojednávaním v jej neprítomnosti.

15. Dňa 21.06.2020 a 19.08.2020 bolo vo veci nariadené pojednávanie, otec sa pojednávaní nezúčastnil, svoju neúčast' neospravedlnil, nepožiadaval o odročenie pojednávania, doručenie predvolania má vykázané, súd tak konal v jeho neprítomnosti.

16. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že podaným návrhom sa domáha zverenia svojich vnukov do svojej osobnej náhradnej starostlivosti, nakoľko sa o vnukov starajú spolu so starou matkou od 2/2019, deti poslúchajú, sú zdravé, je s nimi spokojný. Ich rodičia sú obaja v Leopoldove, navštevujú ich raz mesačne. Vzťah s deťmi hodnotí ako pozitívny, srdečný, deti majú aj rešpekt voči nemu, aj pred babkou, nie sú problematické, majú sa aj navzájom radi. Má záujem naďalej komunikovať aj s CDR.

17. Procesný opatrovník odporučil zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti starého otca, rodičov zároveň zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu maloletých detí primerane ich zárobkovým možnostiam a schopnostiam s prihliadnutím na vek a potreby detí, ktoré výživné budú rodičia povinní platiť na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

18. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobu, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti jej rozsah práv k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4, Zákona o rodine, Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods.6 Zákona o rodine, Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov k maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa ods. 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 veta prvá a druhá ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

19. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že maloleté deti od februára 2020 žijú v spoločnej domácnosti so svojim starým otcom z otcovej strany P. L.- navrhovateľom a s jeho partnerkou, ktorá je zároveň starou matkou detí zo strany ich matky. Maloleté deti prevzali do svojej starostlivosti ihneď po tom, čo bola matka maloletých detí vzatá do väzby jednotkou PPÚ z dôvodu krádeže, zatiaľ jej nebol vymeraný trest, uvedené konanie je v štádiu vyšetrovania. Otec maloletých detí sa nachádza od roku 2017 v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov z dôvodu krádeže, trest má vymeraný až do roku 2023. Uznesením okresného súdu Trnava č.k. 17P/16/2020 - 8 zo dňa 19.03.2020 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril do starostlivosti navrhovateľa-starého otca. Matke aj otcovi maloletých detí bola uložená povinnosť platiť na maloleté deti výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima.

20. V danom prípade je jednoznačne v záujme maloletých detí ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, ktorý je príbuzným -starým otcom detí zo strany ich otca, navrhovateľ tak maloleté deti dôverne pozná, o maloleté deti sa aktuálne spolu so svojou partnerkou a zároveň starou matkou maloletých detí zo strany ich matky starajú a aj starali, nakoľko pomáhali ich dcére už v čase, pred výkonom väzby, do ktorej bola vzatá dňa 24.02.2020. Uvedené vyplýva jednoznačne tak zo správy ÚPSVaR Trnava zo dňa 17.06.2020, vrátane psychologickéj správy zo dňa 10.08.2020, aj správy CDR zo dňa 15.08.2020, ako aj zo samotnej výpovede navrhovateľa na pojednávaní, na ktorom navrhovateľ uviedol, že s maloletými majú blízky citový vzťah, majú sa radi navzájom, poznajú sa veľmi dobre, navzájom si pomáhajú, rešpektujú sa. Matka maloletých detí vyslovila súhlas so zverením detí navrhovateľovi. Otec maloletých detí sa k návrhu nevyjadril. Súd má za to, že zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa je v najlepšom záujme maloletých detí, keď navrhovateľ spolu s ich starou matkou sú schopní dostatočne kompenzovať potrebnú chýbajúcu rodičovskú starostlivosť, majú s deťmi navzájom vytvorené blízke a pevné vzťahy, pričom uvedené je zároveň v súlade s predstavami detí a taktiež s ich najlepším záujmom, pričom táto forma náhradnej starostlivosti, tak ako to uviedol psychológ, významne eliminuje značný traumatogénny dopad súčasnej kritickej životnej situácie v rodine.

21. Vzhľadom na preukázané skutočnosti súd má za to, že navrhovateľ spĺňa všetky predpoklady stanovené zákonom o rodine na to, aby mu boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

a to tak zdravotné, osobnostné a morálne, pričom rovnako má za to, že svojim životom a životom osôb, ktoré s ním žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. rozhodnutia a maloleté deti L. L.T., Z..XX.XX.XXXX, T. L., Z.. XX.XX.XXXX, A. L., Z.. XX.XX.XXXX zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, pričom navrhovateľovi zároveň vo výroku II. uložil povinnosti spojené s výkonom uvedenej starostlivosti.

22. O vyživovacej povinnosti rodičov súd rozhodol vo výrokoch III. a IV. podľa § 62 ods. 2 v spojení s § 45 ods.8 Zákona o rodine, keď uložil obom rodičom maloletých detí povinnosť prispievať na ich výživu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Vyživovaciu povinnosť oboch rodičov na každé dieťa súd určil v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona, nakoľko matka je vo výkone väzby, nemá žiaden príjem, otec sa nachádza t.č. v ÚVTOS Leopoldov, jeho priemerný mesačný príjem za 6 mesiacov predstavuje sumu cca 166,- Eur. Takto stanovené výživné považuje súd vzhľadom k možnostiam a schopnostiam rodičov pri ich príjme za primerané.

23. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.